

Sygn. akt III RC 643/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w. T. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Ewa Zawacka

Protokolant st. sekr. sądowy Alina Pokorska

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2017 r. w. T.

sprawy z powództwa:

małoletniej N. J. działającej przez matkę M. M.

przeciwko:

A. J.

o: podwyższenie alimentów

I. podwyższa rentę alimentacyjną od pozwanego A. J. na rzecz małoletniej powódki N. J. , z kwoty po 300 zł miesięcznie, ustalonej wyrokiem zaocznym tut. Sądu z dnia 12.02.2015 r. w sprawie (...), do kwoty po 400 zł / czterysta / złotych miesięcznie, płatnej do rąk matki małol. Powódki M. M. (1), poczynając od dnia 01.04.2017 r., do dnia 15-ego każdego miesiąca z góry,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi w sprawie, a koszty zastępstwa procesowego znosi między stronami wzajemnie;

IV. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 643/16

UZASADNIENIE

W dniu 22 sierpnia 2016r. M. M. (1) działając w imieniu małoletniej N. J. wniosła pozew przeciwko A. J. o podwyższenie alimentów zasądzony wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w. T. z dnia 12.12.2015 r. z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 1.000 zł miesięcznie, począwszy od października 2016r.

W uzasadnieniu pozwu wskazała m.in., że od wydania wyroku zasądzającego alimenty nastąpiła istotna zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej oraz wysokości kosztów jej utrzymania. Dodatkowo poprawiła się sytuacja materialna pozwanego ponieważ rozpoczął w lipcu 2015 r. pracę na umowę na czas nieokreślony jako pracownik ogólnobudowlany.

M. M. (1) wskazała, że jej sytuacja materialna uległa istotnemu pogorszeniu z uwagi na fakt, że dnia 30 kwietnia 2016 r. umowa o pracę w firmie (...) została rozwiązana za porozumieniem stron.

Na rozprawie w dniu 10 listopada 2016 r. pozwany A. J. uznał żądanie pozwu do kwoty po 400 zł miesięcznie.

W toku postępowania strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletnia powódka N. J., ur. (...), pochodzi ze związku nieformalnego M. M. (1) i A. J..

/okoliczności bezsporna, a ponadto dowód:

odpis zupełny aktu urodzenia – k. 8 akt (...) Sądu Rejonowego w. T. /

Wyrokiem zaocznym z dnia 12 lutego 2015r. w sprawie (...) Sąd Rejonowy w. T. zasądził od pozwanego A. J. na rzecz mał. N. J. rentę alimentacyjną w kwocie po 300 zł miesięcznie poczynając od dnia 1.02.2015r. Wyrok zaoczny uprawomocnił się 15 marca 2015 r.

/okoliczność bezsporna, a ponadto dowód:

wyrok zaoczny z dn. 12.02.2015r.– k. 21 akt (...) Sądu Rejonowego w. T./

Małoletnia N. miała wówczas roczek. Na jej miesięczny koszt utrzymania składały się następujące wydatki: wyżywienie ok. 400 zł, zakup odzieży i obuwia ok. 100 zł, zakup pieluch, środków higienicznych i kosmetyków ok. 200 zł.

Matka małoletniej, M. M. (1), była wówczas zatrudniona w firmie (...) T. D. jako pracownik restauracji na czas określony do dnia 31 marca 2015 r. z wynagrodzeniem netto ok.(...) zł miesięcznie.

Pozwany A. J. pracował wówczas dorywczo.

/dowód: akta (...) Sądu Rejonowego w. T./

Małoletnia N. J. ma obecnie 3 lata. Od października 2016 r. zamieszkuje wraz z matką w H.

Małoletnia cierpi na atopowe zapalenie skóry i astmę. Często się przeziębia w związku z czym przyjmuje leki na odporność.

Od poniedziałku do piątku od godziny 7.00 do godziny 18.00 zajmuje się nią opiekunka, a częściowo przez ok. 2,5 godziny dziennie przebywa w żłobku, za co matka małoletniego ponosi opłatę.

Matka małoletniej, M. M. (1), do kwietnia 2016 r. była zatrudniona w firmie (...) T. D.. Umowa została rozwiązana za porozumieniem stron. Od października 2016 r. mieszka i pracuje w H. Jej wynagrodzenie wynosi ok. (...) euro tygodniowo. Wraz z córką mieszka w wynajmowanym pokoju. M. M. (1) pozostaje w związku nieformalnym. (...) pomaga jej finansowo.

/dowód: świadectwo pracy – k. 7

zeznania świadka M. M. (2) – k. 26v.-27

skierowanie do poradni – k. 61

paragony za leki – k. 59-60/

A. J. ma obecnie (...)lat. Nie ma zawodu, ma wykształcenie podstawowe. Od 31 lipca 2015 r. jest zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym (...). Pracuje 8 godzin dziennie. Jego wynagrodzenie wynosi ok.(...)zł netto miesięcznie.

Mieszka wraz z rodzicami i siostrą w dwupokojowym mieszkaniu. Na poczet kosztów utrzymania i wyżywienia przekazuje rodzicom kwotę ok. 400-500 zł miesięcznie. Na dojazdy do pracy wydaje kwotę ok. 100 zł miesięcznie.

Pozwany zaciągnął pożyczkę na kwotę(...) zł w firmie (...), którą obecnie spłaca w kwotach mniejszych niż powinien. Pożyczka ta została zaciągnięta celem pomocy rodzicom. W maju 2016 r. zaciągnął pożyczkę w banku (...) na kwotę (...) zł, którą spłaca w ratach po ok. 150 zł miesięcznie.

Jego miesięczny koszt utrzymania wynosi ok. 600-700 zł.

/dowód: umowa o pracę – k. 6,

wyciąg z konta – k. 65-75

pismo ZUS – k. 47

zaświadczenie o zarobkach – k. 47

przesłuchanie A. J. – k. 55v./

Powiatowy Urząd Pracy w T. na dzień 9 stycznia 2017 r. dysponował jedną ofertą pracy w budownictwie ((...)) Pracodawca wymagał pięcioletniego doświadczenia na wymienionym stanowisku, oferował wynagrodzenie 14 zł brutto za godzinę pracy w okresie próbnym.

/dowód: pismo PUP – k. 40/

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, zeznań świadka M. M. (2), przesłuchanie pozwanego oraz na podstawie akt (...) Sądu Rejonowego w. T..

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, albowiem nie było podstaw do ich podważenia. Żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności.

Zgodnie z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie, pismach procesowych złożonych w sprawie, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym.

Oceniając zebrany materiał dowodowy w sprawie, Sąd uznał co do zasady za wiarygodne zeznania świadka M. M. (2) przesłuchanej na okoliczność dochodów uzyskiwanych przez matkę małoletniej. Sąd miał jednak na uwadze, że wiedza tego świadka jest jedynie wiedzą pośrednią. Świadek ten wiedział o kosztach utrzymania małoletniej jedynie ze słyszenia, zeznania te miały jedynie charakter orientacyjny i nie zostały poparte żadnym dokumentem.

Na mocy art. 302 § 1 kpc Sąd ograniczył dowód z przesłuchania stron do pozwanego albowiem matka małoletniej powódki, M. M. (1), mimo prawidłowego wezwania na termin rozprawy oraz pouczenia o skutkach nieusprawiedliwionego niestawiennictwa nie stawiła na termin rozprawy w dniu 26 stycznia 2017 r.

W ocenie Sądu zeznania złożone przez pozwanego należało uznać co do zasady za wiarygodne. Większość okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy było bowiem bezspornych i potwierdzonych dokumentami. Sąd miał jednak na uwadze, że pozwany starał się w sposób jak najbardziej dla siebie korzystny przedstawić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. własne możliwości majątkowe i zarobkowe oraz wydatki, oceniając je w sposób subiektywny.

Małoletnia powódka N. J. reprezentowana przez matkę M. M. (1) wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego z kwoty po 300 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie.

Przedmiotowe powództwo posiada podstawę prawną w art. 138 kro.

W świetle art. 138 kro podstawą zmiany zakresu świadczeń alimentacyjnych jest zmiana stosunków. Zmianie może ulec zakres potrzeb uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego, tym samym zmianie może ulegać wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu [por.: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54].

W myśl § 1 art. 135 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy bowiem od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie natomiast z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że: Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Rodzice, w zależności od swych możliwości, są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Ma to wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego są brane pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjątego przez zobowiązanego modelu konsumpcji.

Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być zatem oceniane w pierwszej kolejności na podstawie wieku, miejsca pobytu dziecka, jego środowiska oraz całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku, a następnie - w świetle możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania.

Przede wszystkim wskazać należy, że pozwany uznał zadanie pozwu, do kwoty po 400 zł miesięcznie. Zgodnie z treścią art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba, że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Z uwagi na to, że w niniejszej sprawie Sąd nie dopatrył się powyższego, był związany uznaniem powództwa do kwoty 400 zł. Innymi słowy mając na uwadze częściowe uznanie powództwa przez pozwanego Sąd nie mógł zasądzić kwoty alimentów mniejszej niż 400 zł miesięcznie.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, że strona powodowa nie wykazała aby w istotny sposób wzrosły koszty utrzymania małoletniej powódki. Nie przedstawiono w tym zakresie żadnych dowodów. Dodatkowo matka małoletniej powódki nie stawiała się osobiście na żadnej rozprawie i nie złożyła zeznań.

Od momentu zasądzenia alimentów minęły dwa lata. Sam upływ czasu nie uzasadnia jednak w ocenie Sądu stwierdzenia, że doszło do tak znaczącego wzrostu kosztów utrzymania małoletniej aby należało alimenty podwyższyć ponad trzykrotnie.

Fakt zamieszkiwania poza granicami kraju, na który powoływała się strona powodowa, może uzasadniać stwierdzenie, że koszty utrzymania małoletniej są obecnie wyższe niż w chwili zasądzania alimentów, jednak nie można pominąć faktu, że matka małoletniej decyzję o wyjeździe do (...) wraz córką podjęła samodzielnie, bez konsultowania tego z pozwanym. Nie można więc oczekiwać aby pozwany ponosił finansowe konsekwencje tej decyzji. A. J. jako ojciec małoletniej jest zobowiązany do partycypowania w kosztach jej utrzymania jednak w tylko w takim zakresie, w jakim pozwalają na to jego możliwości zarobkowe i majątkowe biorąc pod uwagę okoliczności w jakich przebywa, tj. w tym przypadku wynagrodzenie otrzymywane w Polsce.

Sąd miał również na uwadze, że pozwany nie ma wykształcenia ani wysokich kwalifikacji zawodowych i otrzymuje obecnie wynagrodzenie w wysokości najniższej krajowej pensji, jego możliwości zarobkowe w porównaniu z tymi jakie legły u podstaw ustalenia alimentów wyrokiem zaocznym się więc nie zmieniły. Wbrew bowiem twierdzeniom strony powodowej Sąd ustalając wysokość alimentów w sprawie (...) miał na uwadze nie faktycznie uzyskiwane przez pozwanego dochody a jego możliwości zarobkowe. Sąd przyjął wówczas, że biorąc pod uwagę swoje możliwości pozwany jest w stanie otrzymywać wynagrodzenie w wysokości najniższego krajowego wynagrodzenia. Obecnie jego wynagrodzenie kształtuje się właśnie na poziomie, jaki został przyjęty podczas ustalania wysokości alimentów w 2014 r. Nie można więc mówić, że dochody pozwanego znacznie wzrosły.

Strona powodowa w toku procesu twierdziła, że pozwany pracuje dodatkowo albowiem co miesiąc na jego konto wpływają dodatkowe kwoty pieniędzy od K. B.. Nie wykazała tego jednak w żaden sposób ani nie złożyła na tę okoliczność żadnych wniosków dowodowych. Pozwany wyjaśnił, że K. B. to jego kuzyn i na jego prośbę wpłaca on pieniądze jakie pozwany otrzymuje w gotówce tytułem wynagrodzenia za pracę w firmie (...). Nie można więc uznać aby były to kwoty z dodatkowej pracy pozwanego.

Mając na uwadze częściowe uznanie powództwa przez pozwanego, stosunkowo krótki upływ czasu od zasądzenia alimentów oraz to, że strona powodowa poza faktem zamieszkiwania małoletniej w. H. nie przedstawiła żadnych innych dowodów na okoliczność aktualnych kosztów utrzymania małoletniej i ich znaczącego wzrostu Sąd podwyższył alimenty do kwoty po 400 zł miesięcznie orzekając jak w punkcie I sentencji

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2016r., poz. 623 ze zm.) a na mocy art. 100 kpc zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego.

O rygorze natychmiastowej wykonalności wyroku orzeczono na podstawie art. 333 § 1 kpc.